Ochrona miejsc pracy

Departament Funduszy Data publikacji: 28.04.2014 Data modyfikacji: 23.03.2021

Informacja o ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy

Ustawa z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (Dz. U. poz. 1291) weszła w życie 21 listopada 2013 r. wraz z rozporządzeniami wykonawczymi Ministra Pracy i Polityki Społecznej:

- z dnia 14 listopada 2013 r. w sprawie przyznawania świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy (Dz. U. 2013 poz. 1349) i
- z dnia 14 listopada 2013 r. w sprawie dofinansowania z Funduszu Pracy kosztów szkolenia pracowników objętych szczególnymi rozwiązaniami na rzecz ochrony miejsc pracy (Dz. U. 2013 poz. 1348).

Cel regulacji

Celem ustawy jest umożliwienie przedsiębiorcom, skorzystania ze wsparcia polegającego na finansowaniu z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy pracowników zagrożonych zwolnieniami w sytuacji gdy przejściowo pogorszyły się warunki prowadzenia działalności gospodarczej u tych przedsiębiorców, oraz umożliwienie tym przedsiębiorcom skorzystania z dofinansowania z Funduszu Pracy kosztów szkolenia pracowników.

Ustawa zawiera niektóre instrumenty sprawdzone wcześniej w ustawie z dnia 1 lipca 2009 r. o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 125, poz. 1035, z późn. zm.), które ustalone były z partnerami społecznymi w trakcie dialogu prowadzonego w ramach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Pomoc kierowana do przedsiębiorców na świadczenia na rzecz ochrony miejsc pracy dla pracowników zagrożonych zwolnieniami, oraz na dofinansowanie kosztów szkolenia tych pracowników ma na celu poprawę sytuacji ekonomicznej firmy poprzez:

- obniżenie kosztów pracy,
- utrzymanie poziomu zatrudnienia,
- utrzymanie konkurencyjności prowadzonej działalności.

Przewidziana w ustawie pomoc finansowa ma charakter bezzwrotny i jest udzielana na zasadach pomocy de minimis przyznanej zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis, z której będą mogli skorzystać wyłącznie przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Warunki niezbędne do uzyskania świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy

Przedsiębiorcy w celu uzyskania świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy muszą wprowadzić w porozumieniu z pracownikami:

1. przestój ekonomiczny lub,
2. obniżony wymiar czasu pracy

- na warunkach określonych w ustawie.

Rodzaje świadczeń finansowanych ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Ustawa przewiduje następujące tytuły wypłat dla przedsiębiorcy z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

1. świadczenie na częściowe zaspokojenie wynagrodzeń pracowniczych za czas przestoju ekonomicznego,
2. świadczenie na częściowe zrekompensowanie wynagrodzenia z tytułu obniżenia wymiaru czasu pracy.
3. środki na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy od wypłaconych świadczeń.

Kwota świadczenia na częściowe zaspokojenie wynagrodzeń pracowniczych za czas przestoju ekonomicznego, lub obniżonego wymiaru czasu pracy wynosi 100% zasiłku o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zwiększonego o wysokość składek na ubezpieczenia społeczne należnych od pracownika.

Świadczenia finansowane ze środków Funduszu Pracy

Ze środków Funduszu Pracy dofinansowywane są koszty szkoleń pracowników objętych przestojem ekonomicznego lub obniżonym wymiaru czasu pracy, w szczególności koszty:

1. należności przysługujących instytucji szkoleniowej z tytułu szkolenia;
2. przejazdów związanych z udziałem w szkoleniach;
3. badań lekarskich lub psychologicznych niezbędnych do rozpoczęcia szkolenia;
4. obowiązkowego ubezpieczenia przez instytucję szkoleniową pracownika od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku ze szkoleniem oraz w drodze do miejsca szkolenia i z powrotem.

Wysokość dofinansowania przypadającego na jednego pracownika wynosi 80% kosztów szkolenia, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim kwartale ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.), obowiązującego w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie kosztów szkolenia.

Ochrona pracowników określona w ustawie

Ustawa przewiduje objęcie ochroną stosunku pracy pracowników:

- w okresie lub w okresach pobierania świadczeń związanych z przestojem ekonomicznym oraz obniżonym wymiarem czasu pracy, a także
- w okresie lub okresach przypadających bezpośrednio po pobieraniu takich świadczeń nie dłużej niż przez łączny okres 3 miesięcy.

Zakres tej ochrony polega na zakazie wypowiedzenia pracownikowi przez przedsiębiorcę umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracownika.

Środki przeznaczone na wypłatę świadczeń określonych w ustawie

Od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 31 grudnia 2013 r. z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na wypłaty z tytułów, o których mowa w ustawie przeznaczono 200 mln zł. Natomiast z Funduszu Pracy na dofinansowanie kosztów szkolenia pracowników przeznaczono 50 mln zł. W 2014 r. na wypłaty świadczeń, o których mowa w ustawie przeznaczono – 204,6 mln zł z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz 51,2 mln zł na dofinansowanie kosztów szkolenia pracowników z Funduszu Pracy.

Po dniu 30 czerwca 2014 r. minister właściwy do spraw pracy będzie prowadził na potrzeby Rady Ministrów miesięczny monitoring stopy bezrobocia na poziomie krajowym. W przypadku wystąpienia

dynamiki zmian stopy bezrobocia równej lub wyższej niż 7% w dwóch kolejnych miesiącach w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, po przedstawieniu przez ministra właściwego do spraw pracy informacji na temat tej dynamiki oraz bieżącej informacji o wynikach w gospodarce, Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1. kwotę pomocy, która może być udzielona na podstawie ustawy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Funduszu Pracy,
2. okres stosowania tej pomocy,
3. terminy na dokonanie czynności polegających na zmianie planu finansowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i planu finansowego Funduszu Pracy, oraz terminy powiadomienia marszałków województw o kwocie limitu wydatków ujętych w planie finansowym Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz starostów (prezydentów miast na prawach powiatu) o kwocie limitu wydatków ujętych w planie finansowym Funduszu Pracy.

Link do tekstu ustawy z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy.